

مقدمه:

پخش فرآورده های نفتی استان و شرکت ملی گاز استان که به صورت ثبتي تهیه می گردد آورده شده است. اطلاعات موجود بصورت چهار منطقه اراک، ساوه، خمین، دلیجان ارائه شده است

تعاریف و مفاهیم:

نفت خام: مخلوطی از انواع هیدروکربن ها با دامنه تقطیر بسیار گسترده به رنگ قهوه ای تا سیاه به همراه مواد غیر نفتی مانند گوگرد، آب، نمک، فلزات سنگین و غیره که در اعماق زمین یا دریا به حالت مایع یافت می شود.

نفت سفید: مخلوطی از هیدروکربن های نفتی در محدوده تقطیر ۱۵۰ تا ۲۷۵ درجه سانتی گراد که در حالت طبیعی بی رنگ بوده و عمدتاً زنجیره های هیدروکربنی را شامل می شود این فراورده عمدتاً به عنوان سوخت در لوازم نفت سوز خانگی به کار می رود.

نفت کوره: برش های سنگین حاصل از پالایش نفت خام که به حالت مایع بوده و از ارزش حرارتی بالایی برخوردار است. نفت کوره با توجه به دامنه تقطیر و گرانی، طبقه بندی شده و به طور کلی کاربرد اصلی آن تولید حرارت (در کوره ها و...) یا تولید توان (در کشتی ها) می باشد.

نفت گاز: از فراورده های میان تقطیر پالایشگاه می باشد که دامنه تقطیر آن محدوده ۱۵۰ تا ۳۸۵ درجه سانتی گراد را در بر گرفته و رنگ طبیعی آن زرد کهربایی است. این فراورده در سیستم های حرارتی و مشعل ها به عنوان مولد حرارت و در موتورهای احتراق داخلی جهت تولید توان مورد استفاده قرار می گیرد.

به دلیل اهمیت فعالیت های نفت، گاز و پتروشیمی در اقتصاد ایران، اطلاعات آماری مربوط به این فعالیت ها در فصل های معدن و صنعت منظور نشده و یک فصل مستقل در این سالنامه به آن اختصاص داده شده است.

با استخراج نفت و گاز از اولین چاه نفت در مسجد سلیمان، در سال ۱۲۸۷ شمسی (۱۹۰۸ میلادی)، فعالیت صنعت نفت در ایران آغاز شد و آمارهای مربوط به آن نیز از زمان مذکور گردآوری شده است. پس از ملی شدن صنعت نفت در اسفند ۱۳۲۹، شرکت ملی نفت ایران آمارهای وسیع تری را منتشر کرده است. در اولین سالنامه آماری کشور، آمارهای مربوط به سال ۱۳۳۴ شمسی (۱۹۵۵ میلادی) درج شده است.

پس از تأسیس شرکت ملی گاز ایران در اسفند ۱۳۴۴ و شرکت ملی گاز مایع ایران در سال ۱۳۶۶، این دو شرکت نیز به ترتیب آمارهایی در زمینه گاز طبیعی (L.N.G) و گاز مایع (L.P.G) گردآوری و ارائه کرده اند.

در سال ۱۳۴۲ با احداث اولین کارخانه کودشیمیایی در کشور، صنایع پتروشیمی تولیدیافت و این نقطه آغاز تأسیس سازمانی مستقل برای معرفی صنعتی نو در کشور به شمار می رود. از سال ۱۳۴۳ این سازمان نوبا تحت عنوان "شرکت ملی صنایع پتروشیمی" به فعالیت خود ادامه داد. به دلیل وجود منابع اولیه فراوان نفت و گاز و ارزش افزوده بالا و همچنین سایر عوامل، تولید مواد پتروشیمی در ایران مورد توجه و عنایت خاصی قرار گرفته است. اطلاعات مندرج در جداول این فصل از آمارهای موجود در شرکت ملی پالایش و

تزریق گاز: عملیاتی است که در جهت افزایش و یا نگهداری فشار به منظور حفظ یا افزایش سطح تولید انجام می‌گیرد.

مشترک گاز: شخص حقیقی یا حقوقی است که می‌تواند از شبکه توزیع، گاز طبیعی دریافت نماید.

مصرف‌کننده گاز: به مشترکانی اطلاق می‌شود که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک‌پذیری، راه‌اندازی شده باشد.

انشعاب گاز: به خطوطی که برای ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می‌شود، انشعاب گاز اطلاق می‌گردد.

سوخت: سوخت شامل: پروپان، بوتان، پنتان پلاس، پنتان، بنزین پیرولیز، رافینیت C۴، رافینیت C۶، C.F.O و MTBE

گزیده اطلاعات:

در سال ۱۳۹۷ در استان ۵۴۱۵۸ تن گاز مایع مصرف شده است و در سال ۱۴۰۰، تعداد ۷۲۰ نازل بنزین معمولی و ۴۰ نازل بنزین سوپر و ۳۹۲ نازل گازوئیل وجود داشت تعداد شهرهای گازرسانی شده تا سال ۱۴۰۰، ۳۵، شهر و ۱۰۱۱ روستا بوده است که از نعمت گاز برخوردار شده اند و تعداد ۳۰۲۹۶۴ انشعاب گاز مصرف گاز استان را تامین میکند. و میزان مصرف در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۶۸۶۹/۵۱ میلیون متر مکعب بوده است.

بنزین موتور: مخلوطی از هیدروکربن‌های نفتی سبک مایع عمدتاً در محدوده ۵ تا ۱۲ کربن و دامنه تقطیر ۳۸ تا ۲۰۵ درجه سانتی‌گراد می‌باشد. و بر سه نوع است: بنزین سوپر، بنزین معمولی و بنزین بدون سرب.

سوخت جت: به‌عنوان سوخت موتورهای جت جنگی و مسافری به کار می‌رود که برحسب میزان امتزاج نفت سفید مرغوب با سایر

فرآورده‌های نفتی سبک (نفتا)، به صورت انواع مختلف تولید می‌شود و با اضافه کردن مواد افزودنی به منظور کاهش خوردگی و نقطه

انجماد و ... تکمیل می‌گردد و در استانداردهای بین‌المللی به نام‌های JP۴ و ATK معروف است.

گاز غنی (طبیعی): گاز خروجی از میدان‌های نفتی و یا کلاهک‌های گازی و یا میدان‌های مستقل گازی است.

گاز سبک: گاز غنی (طبیعی) پس از طی مراحل جداسازی و پالایش، به گاز سبک تبدیل می‌شود. منظور از جداسازی، جداکردن مایعات و میعانات گازی از گاز غنی است.

گاز مایع: گاز مایع مخلوطی است از پروپان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف، نسبت حجمی این دو ماده در مخلوط تغییر می‌یابد و در تحت فشاری حدود ۱۰۰ تا ۱۱۰ پوند بر اینچ مربع، به صورت مایع در می‌آید.

۷-۱- مصرف انواع فرآورده‌های اصلی نفتی

سال و ناحیه	گاز مایع (تن)	بنزین (مترمکعب)	نفت سفید (متر)	نفت	نفت
.....۱۳۸۵	-	۱۹۰۷۸۴	۱۹۰۷۸۴	۶۶۴۹۷۷	۸۲۲۹۸۲
.....۱۳۹۰	۶۰۳۱۵	۳۹۹۳۵۸/۶	۶۱۴۷۹/۷	۱۶۴۵۲۸۶	۱۲۳۷۶۲۹
.....۱۳۹۵	۳۹۸۴۳	۴۹۰۶۹۶	۱۶۱۱۵	۹۳۵۳۸۹	۴۷۶۹۳
.....۱۳۹۶	۴۷۷۳۵	۵۳۲۳۰۹	۹۷۸۲	۸۷۰۷۵۸	۳۲۷۸۳
.....۱۳۹۷	۵۴۱۵۸	۵۸۵۸۲۷	۷۴۷۲	۸۹۷۲۹۵	۱۳۹۹۶۱
.....۱۳۹۸
.....۱۳۹۹
.....۱۴۰۰
.....اراک ^(۱)
.....ساوه ^(۲)
.....دلیجان ^(۳)
.....خمین ^(۴)

۱) ناحیه اراک شامل شهرستانهای اراک، شازند، خنداب، کمیجان، آشتیان، فراهان و تفرش می باشد.

۲) ناحیه ساوه شامل شهرستانهای ساوه و زرندیه می باشد.

۳) ناحیه دلیجان شامل شهرستانهای دلیجان و محلات می باشد.

۴) ناحیه خمین شامل شهرستان خمین می باشد.

ماخذ- وزارت نفت، معاونت برنامه ریزی

۷-۲- تعداد مجاری و نازل‌های عرضه فرآورده های سوختی

سال و ناحیه	مجاری عرضه سوخت (حمل و نقل زمینی)	مجاری عرضه نفت سفید	جایگاههای سوختگیری گاز طبیعی فشرده (CNG)	نازل		
				بنزین معمولی	بنزین سوپر	گازوئیل
.....۱۳۸۵	۳۸	۶۵	۳۳
.....۱۳۹۰	۶۷	۶۵	۶۱
.....۱۳۹۵	۸۴	۶۵	۷۶
.....۱۳۹۶	۹۴	۵۳	۸۸
.....۱۳۹۷	۹۲	۴۷
.....۱۳۹۸	۹۰	۳۸
.....۱۳۹۹	۹۰	۲۹
.....۱۴۰۰	۹۲	۲۸	۶۷	۷۲۰	۴۰	۳۹۲
.....اراک ^(۱)	۴۲	۷	...	۳۵۰	۶	۱۵۴
.....ساوه ^(۲)	۳۰	۱۴	...	۲۳۹	۲۰	۱۵۷
.....دلیجان ^(۳)	۱۰	۳	...	۷۳	۱۴	۴۴
.....خمین ^(۴)	۱۰	۴	...	۵۸	۰	۳۷

۱) ناحیه اراک شامل شهرستانهای اراک، شازند، خنداب، کمیجان، آشتیان، فراهان و تفرش می باشد.

۲) ناحیه ساوه شامل شهرستانهای ساوه و زرندیه می باشد.

۳) ناحیه دلیجان شامل شهرستانهای دلیجان و محلات می باشد.

۴) ناحیه خمین شامل شهرستان خمین می باشد.

ماخذ- وزارت نفت، معاونت برنامه ریزی

۷-۳- شهرهای گازرسانی شده^(۱)، خانوارهای تحت پوشش شبکه گازرسانی و شهرهای در حال گازرسانی در پایان سال

شهرهای در حال گازرسانی ^(۳)	تعداد شهرهای گازرسانی شده ^(۲)		سال و شهرستان
	تعداد خانوار	تعداد	
...	...	۱۴۱۳۸۵
...	...	۳۲۱۳۹۰
...	...	۳۴۱۳۹۵
...	...	۳۴۱۳۹۶
...	...	۳۴۱۳۹۷
...	...	۳۵۱۳۹۸
...	...	۳۵۱۳۹۹
•	۳۵۰۲۸۷	۳۵۱۴۰۰
•	۲۷۸۸	۱آشتیان
•	۱۷۱۷۸۵	۵اراک
•	۵۲۳۲	۱تفرش
•	۲۳۷۷۰	۲خمین
•	۳۹۹۸	۲خنداب
•	۱۳۴۸۴	۲دلیجان
•	۱۲۸۷۷	۵زرندیه
•	۷۱۱۵۴	۴ساوه
•	۱۸۹۶۰	۶شازند
•	۴۰۵۹	۳فراهان
•	۵۴۸۷	۲کمیجان
•	۱۶۶۹۳	۲محلات

(۱) تعداد شهر براساس تعریف وزارت نفت میباشد

(۲) شامل تمام شهرهایی است که حداقل بخشهایی از آن، مصرف کنندگان گاز میباشند.

(۳) شامل شهرهایی میباشد که عملیات اجرایی گازرسانی در آن شروع شده است.

ماخذ- وزارت نفت، معاونت برنامه ریزی

۴-۷- روستاهای گازرسانی شده^(۱)، خانوارهای تحت پوشش شبکه گازرسانی و روستاهای در حال گازرسانی در پایان سال

روستاهای در حال گازرسانی ^(۳)	تعداد روستاهای گازرسانی شده ^(۲)		سال و شهرستان
	تعداد خانوار	تعداد	
...	...	۱۲۱۳۸۵
...	...	۵۴۸۱۳۹۰
...	...	۹۳۷۱۳۹۵
...	...	۹۷۰۱۳۹۶
...	...	۹۷۸۱۳۹۷
...	...	۱۰۰۱۱۳۹۸
...	...	۱۰۰۷۱۳۹۹
۴	۱۰۵۳۲۰	۱۰۱۱۱۴۰۰
۰	۲۷۷۰	۲۹آشتیان
۱	۱۸۵۵۹	۱۰۲اراک
۰	۳۲۲۷	۶۱تفرش
۰	۱۰۸۵۶	۱۵۰خمین
۰	۱۲۷۶۷	۷۷خنداب
۰	۲۹۱۲	۳۲دلیجان
۱	۷۰۷۸	۶۵زرنديه
۱	۱۴۳۸۱	۱۵۱ساوه
۰	۱۹۲۲۳	۲۰۲شازند
۰	۶۰۴۵	۶۸فراهان
۰	۵۸۴۸	۴۸کمیجان
۱	۱۶۵۴	۲۶محلات

(۱) تعداد روستاها براساس تعریف وزارت نفت میباشد

(۲) شامل تمام روستاهایی است که حداقل بخشهایی از آن، مصرف کنندگان گاز میباشند.

(۳) شامل روستاهایی میباشد که عملیات اجرایی گازرسانی در آن شروع شده است.

ماخذ- وزارت نفت، معاونت برنامه ریزی

۵-۷- تعداد انشعاب گاز موجود^(۱) و مصرف کنندگان گاز طبیعی به تفکیک نوع در پایان سال

تعداد انشعاب (فقره)							سال و شهرستان
نیروگاه	پتروشیمی	کشاورزی	صنعتی	تجاری- عمومی	خانگی	جمع	
...	۲۰۵۷	...	۱۰۷۹۰۸	۱۰۹۹۶۵	۱۳۸۵
...	۱۰۱۳	...	۲۲۴۹۶۳	۲۲۵۹۷۶	۱۳۹۰
...	۱۵۹۵	...	۲۷۹۶۵۲	۲۸۱۲۴۷	۱۳۹۵
...	۱۵۹۵	...	۲۸۲۵۱۱	۲۸۴۱۰۶	۱۳۹۶
...	۱۵۹۵	...	۲۸۶۶۴۴	۲۸۸۲۳۹	۱۳۹۷
...	۵۰۶۷	...	۲۸۷۱۶۸	۲۹۲۲۳۵	۱۳۹۸
...	۵۲۷۹	...	۲۹۱۸۱۷	۲۹۷۰۹۶	۱۳۹۹
...	۵۵۱۹	...	۲۹۶۹۱۴	۳۰۲۹۶۴	۱۴۰۰
...	۷۶	...	۸۰۳۴	۸۱۱۷	آشتیان
...	۱۵۶۷	...	۸۷۲۹۸	۸۹۰۰۵	اراک
...	۸۷	...	۱۰۱۸۵	۱۰۳۰۴	تفرش
...	۴۹۲	...	۲۸۳۱۴	۲۸۸۰۵	خمین
...	۴۶	...	۱۵۵۸۵	۱۵۶۷۱	خنداب
...	۴۱۸	...	۱۲۶۲۵	۱۳۱۰۱	دلیجان
...	۶۲۸	...	۱۸۷۷۱	۱۹۴۹۶	زرندیه
...	۸۴۱	...	۵۰۰۵۹	۵۰۹۱۶	ساوه
...	۲۲۹	...	۲۹۴۰۸	۲۹۶۶۳	شازند
...	۲۰۶	...	۱۲۳۲۶	۱۲۵۵۸	فراهان
...	۹۰	...	۱۱۷۵۸	۱۱۸۷۳	کمیجان
...	۹۰۹	...	۱۲۵۵۱	۱۳۴۵۵	محلات

مصرف کنندگان							سال و شهرستان	
حمل و نقل	نیروگاه	پتروشیمی	کشاورزی	صنعتی	تجاری- عمومی	خانگی		جمع
...	۲۰۵	۶۳۶۱	۱۳۹۳۲۵	۱۴۵۸۹۱	۱۳۸۵
...	۲۵۱۱	۲۱۴۳۰	۳۶۵۸۵۸	۳۸۹۷۹۹	۱۳۹۰
...	۵۱۷۴	۳۲۱۶۱	۴۸۶۲۶۱	۵۲۳۵۹۶	۱۳۹۵
...	۴۶۵۴	۳۳۰۶۸	۴۹۶۲۱۹	۵۳۳۹۴۱	۱۳۹۶
...	۴۹۲۷	۳۴۹۹۳	۵۱۰۵۵۱	۵۵۰۴۷۱	۱۳۹۷
...	۵۶۴۸	۳۹۴۰۹	۶۱۵۳۴۵	۶۶۰۴۰۲	۱۳۹۸
...	۵۹۵۳	۴۱۴۵۶	۶۲۸۳۹۷	۶۷۵۸۰۶	۱۳۹۹
۶۶	۹	۳	۲۳۵۶	۴۰۱۰	۴۱۴۴۱	۵۵۱۱۵۶	۵۹۹۰۴۱	۱۴۰۰
۱	.	.	۴۹	۶۸	۱۰۶۵	۱۱۰۶۲	۱۲۲۴۵	آشتیان
۲۰	.	.	۴۰۹	۱۴۸۱	۱۴۸۲۵	۱۹۸۹۷۴	۲۱۵۷۰۹	اراک
۳	.	.	۵۵	۵۱	۱۵۴۱	۱۵۹۹۰	۱۷۶۴۰	تفرش
۷	۲	۲	۴۵۳	۲۴۷	۳۶۴۳	۴۵۲۱۳	۴۹۵۶۷	خمین
۱	.	.	۴۳	۱۹	۱۳۰۰	۲۰۸۰۳	۲۲۱۶۶	خنداب
۵	.	.	۶۶	۴۴۰	۲۲۲۰	۲۲۸۳۵	۲۵۵۶۶	دلیجان
۴	۱	.	۱۲۵	۵۳۹	۲۱۴۹	۲۷۸۸۷	۳۰۷۰۵	زرندیه
۱۰	۴	.	۲۱۵	۶۰۵	۶۹۰۹	۱۰۶۱۰۰	۱۱۳۸۴۳	ساوه
۸	۱	۱	۱۹۰	۱۲۱	۳۲۶۲	۵۰۰۱۳	۵۳۵۹۶	شازند
۲	.	.	۵۲	۲۶	۱۰۳۶	۱۳۹۶۹	۱۵۰۸۵	فراهان
۲	.	.	۵۳	۳۰	۱۱۱۵	۱۴۹۹۳	۱۶۱۹۳	کمیجان
۳	۱	.	۶۴۶	۳۸۳	۲۳۷۶	۲۳۳۱۷	۲۶۷۲۶	محلات

(۱) انشعابهایی که هنوز به مرحله بهره برداری نرسیده است رانیز شامل میشود.

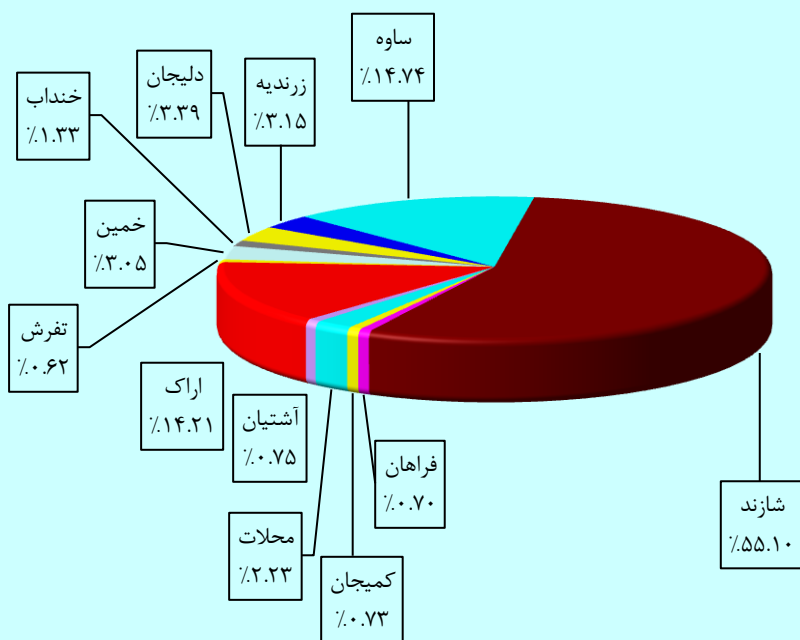
ماخذ- وزارت نفت، معاونت برنامه ریزی

۶-۷- میزان مصرف گاز طبیعی به تفکیک نوع در پایان سال (میلیون متر مکعب)

سال و شهرستان	جمع	خانگی	تجاری- عمومی	صنعتی	کشاورزی	پتروشیمی	نیروگاه	حمل و نقل
.....۱۳۸۵	۲۰۲۹
.....۱۳۹۰	۴۳۹۰
.....۱۳۹۵	۵۸۱۷
.....۱۳۹۶	۶۳۴۹
.....۱۳۹۷	۶۶۱۸
.....۱۳۹۸	۶۹۶۱
.....۱۳۹۹	۷۱۰۳
.....۱۴۰۰	۶۸۶۹/۵۱	۱۲۹۸/۲۲	۱۶۵/۸۱	۲۵۴۶/۸۴	۱۹۲/۵۶	۳۷۵/۹۳	۲۰۹۹/۴۵	۱۹۰/۷۰
.....آشتیان	۵۱/۱۹	۲۰/۹۹	۳/۹۳	۱۸/۰۸	۵/۱۲	.	.	۳/۰۸
.....اراک	۹۷۶/۳۴	۵۳۸/۶۵	۷۵/۷۷	۲۵۷/۹۸	۳۳/۲۸	.	.	۷۰/۶۶
.....تفرش	۴۲/۷۶	۳۰/۶۹	۴/۵۳	۲/۰۵	۳/۴۹	.	.	۲
.....خمین	۲۰۹/۲۸	۱۱۰/۲۸	۱۲/۷۰	۲۳/۵۸	۴۱/۰۴	۱/۹۳	۴/۵۳	۱۵/۲۲
.....خنداب	۹۱/۳۲	۵۱/۰۵	۴/۵۹	۲۸/۷۳	۴/۵۹	.	.	۲/۳۵
.....دلیجان	۲۳۲/۵۴	۵۰/۶۸	۷/۷۳	۱۵۸/۸۲	۵/۵۹	.	.	۹/۷۲
.....زرنديه	۲۱۶/۵۵	۵۸/۸۱	۵/۸۲	۱۱۷/۱۶	۱۵/۳۵	.	۱/۳۴	۱۸/۰۸
.....ساوه	۱۰۱۲/۸۴	۱۹۸/۴۹	۲۳/۵۴	۷۰۳/۵۹	۱۷/۷۳	.	۲۸/۸۳	۴۰/۶۷
.....شازند	۳۷۸۴/۸۹	۱۲۱/۲۵	۱۱/۹۴	۱۱۸۸/۶۴	۹/۷۴	۳۷۴	۲۰۶۴/۰۷	۱۵/۲۵
.....فراهان	۴۸/۱۱	۲۸/۷۶	۳/۷۴	۹/۵۰	۲/۵۳	.	.	۳/۵۷
.....کمیجان	۵۰/۳۶	۳۴/۳۸	۳/۹۰	۰/۷۲	۶/۱۸	.	.	۵/۱۸
.....محلات	۱۵۳/۳۳	۵۴/۱۹	۷/۶۱	۳۷/۹۹	۴۷/۹۲	.	۰/۶۸	۴/۹۳

ماخذ-وزارت نفت، معاونت برنامه ریزی

۷-۱- توزیع نسبی مصرف گاز طبیعی بر حسب شهرستان: ۱۴۰۰

مبنا: جدول ۶-۷